

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
Δευτέρα 22 Ιουνίου 2020
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
Λατινικά Προσανατολισμού
Παλαιό Σύστημα

(Ενδεικτικές Απαντήσεις)

A1.

Νόμιζε ότι ερχόταν προς το μέρος του (ένας) άνθρωπος με πελώριο ανάστημα (ή μέγεθος) και βρώμικο πρόσωπο, όμοιος με εικόνα (ή είδωλο) νεκρού (ή πεθαμένου). Μόλις ο Κάσσιος τον κοίταξε (ή τον είδε), τον έπιασε φόβος (ή τον κατέλαβε φόβος) και επιθύμησε (ή θέλησε) να μάθει (ή να πληροφορηθεί) το όνομά του.

.....
.....

Όταν ο Οκταβιανός επέστρεφε (προς) στη Ρώμη μετά τη νίκη (του) στο Άκτιο, κάποιος άνθρωπος πήγε να τον συναντήσει ο οποίος κρατούσε (ένα) κοράκι· το είχε διδάξει να λέει τα εξής: «Χαίρε, Καίσαρα, νικητή, στρατηγέ». Ο Καίσαρας ενδιαφέρθηκε πολύ να αγοράσει το κοράκι· το αγόρασε λοιπόν για είκοσι χιλιάδες σηστερτίους. Αυτό το παράδειγμα παρακίνησε κάποιον παπουτσή, να μάθει σε ένα κοράκι παρόμοιο χαιρετισμό. Για πολύ καιρό κόπιαζε μάταια· κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε ο παπουτστής συνήθιζε να λέει «Κρίμα στον κόπο μου». /Έχασα το λάδι και τον κόπο μου.

.....
.....

Η Καικιλία, η σύζυγος του Μέτελλου, ενώ περίμενε γαμήλιο οινικό σύμφωνα με τα πατροπαράδοτα έθιμα για την κόρη της αδερφής της, η ίδια δημιούργησε τον οινικό. Δηλαδή, σε κάποιο μικρό ιερό, κάποια νύχτα καθόταν μαζί με την κόρη της αδερφής (της) και περίμενε μέχρις ότου κάποια φωνή να ακουστεί η οποία θα ανταποκρινόταν στο σκοπό.

B1.

squalida: *squalidiores*

simile: *simillimum*

effigiei: *effigies*

quidam: *cuiusdam*

parem salutationem: *parium salutationum*

Diu: *diutius*

more prisco: *mos priscus*

omen nuptiale: *omina nuptialia*

sacello quodam: *sacellum quoddam*

nocte: *noctium*

aliqua: *aliqui*

B2.

existimavit: *existima(vi)ssemus*

venire: *veniendo*

aspexit: *aspicereris/-re*

concepit: *concupere*

cupivit: *cupient*

redirect: *redeuntis*

instituerat: *instituto*

dicere: *dic*

Ave: *avete*

interfuit: *interesse*

emere: *emisse*

doceret: *docuissetis*

fecit: *fieret*

persedebat: *persederint*

Γ1α.

magnitudinis: γενική της ιδιότητας στο *hominem*

effigiei: δοτική αντικειμενική στο *similem*

Caesaris: γενική του ενδιαφερόμενου προσώπου στο απρόσωπο ρήμα *interfuit*.

milibus: αφαιρετική της αξίας στο ρήμα *emit*.

filiae: δοτική προσωπική χαριστική στο *petit*.

Γ1β.

Sutor quidam eo exemplo incitatus est.

Γ2α.

ut corvum doceret parem salutationem: Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση η οποία λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *incitavit*. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η βούληση στη λατινική γλώσσα θεωρείται μια καθαρά υποκειμενική κατάσταση, σε χρόνο Παρατατικό (*doceret*), γιατί έχουμε εξάρτηση από ρήμα ιστορικού χρόνου (*incitavit*) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Ισχύει η ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

dum aliqua vox congruens proposito audiretur: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η πράξη της χρονικής πρότασης περιγράφεται ως προσδοκία, σε χρόνο Παρατατικό (*audiretur*), γιατί υπάρχει εξάρτηση από ρήματα ιστορικού χρόνου (*persedebat* και *expectabatque*) και σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στα ρήματα των κύριων προτάσεων.

Γ2β.

«Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit»: Quo aspectu ή eo aspectu.

«Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen»: petens.

Γ2γ. Caecilia, uxor Metelli»:

Caecilia, quae erat (est) uxor Metelli.